

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI TALİMATI

Doküman Kodu	SÇ.TL.003
Yayın Tarihi	12.04.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	1 / 5

1. AMAÇ: Bu talimat ile hastalara sağlık hizmeti ve bakım veren sağlık çalışanlarının, başta Kırım Kongo Kanamalı Ateşi(KKKA), İnsan İmmün Yetmezlik Virüsü (HIV), Kuş Gribi, Domuz Gribi ve Mevsimsel Enflüanza olmak üzere kan, vücut çıkartıları temas ve solunum yoluyla bulaşma riski taşıyan hastalıklara karşı sağlığının korunması; sağlık hizmetiyle ilişkili enfeksiyonlar ile çapraz bulaşın önlenmesi ve sağlık çalışanlarının güvenliğine yönelik koruyucu malzemelerin uygun kullanımının sağlanması hedeflenmiştir.

2. KAPSAM: Tüm Hastane çalışanlarını kapsar.

3. SORUMLULAR:Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Çalışan Güvenliği Komitesi, Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Birimi

4. UYGULAMA:

4.1. EL HİJYENİ

4.1.1.El Yıkama Gerekliklikleri:

Eller hastane ortamında sıvı sabun ve su ile öncelikle “El hijyeni için 5 endikasyon” kuralına göre aşağıda belirtilen durumlarda yıkanmalıdır:

- Gözle görülür kir varlığında,
- Proteinazöz materyalle kontamine ise,
- Kan veya diğer vücut sıvıları ile kirlendi ise,
- Spor yapan bakterilerle ispatlı veya düşünülen enfeksiyon varlığında,
- Hasta ile her temas öncesinde ve sonrasında,
- Hasta bakımında kullanılan aletlere temas öncesinde ve sonrasında,
- İnvaziv işlemler öncesinde ve sonrasında,
- Eldiven giyme öncesinde ve sonrasında,
- Hasta çevresi ile temas öncesinde ve sonrasında,
- Vücut sıvı ve sekresyonlarıyla, bütünlüğü bozulmuş cilt ile veya mukozmembranlarla temas sonrasında,
- Hasta ile temasta önce kontamine bir alana temas edilmesi gerekti ise, bundan sonra temiz alana yapılacak temas öncesinde,
- El antiseptiği ile her beş ovalama işlemi sonrasında bir kere eller yıkanmalıdır veya el antiseptiği içerisindeki yumuşatıcı maddenin ellerde birikme hissine sebep olduğu aşamada eller yıkanmalıdır.
- Tuvalete girdikten sonra ellerin su ve sabunla yıkanması gereklidir.
- **Yemekhane personeli aşağıdaki belirtilen durumlarda ellerini yıkamalıdır:**
 - İşe başlamadan önce ve çalışma sırasında ihtiyaç duyulan sıklıklarda,
 - Mola zamanlarından sonra, bir şeyler yiyip içtikten sonra,
 - Hapşırıktan sonra, burnunu sildikten sonra ve tuvaletten sonra,
 - Hammadde, et, çiğ yumurta, sebze, meyve gibi ürünlere dokunduktan sonra,
 - Kirli tabak, bıçak, ekipman taşıdıktan sonra,
 - Yerden bir şeyler aldığınızda, yerleri sildiğinizde, çöp taşıdığınızda veya çöp kutusuna dokunduktan sonra,
 - Temizleyici veya kimyasal madde kullandıktan sonra,
 - Duvar, telefon, para, kapı kolu vb. gibi kontaminasyon kaynağı olan cisim veya yerlere dokunduktan sonra,

4.1.2.Hijyenik El Yıkama:

- Eller su ile ıslatılır, 3-5 ml antiseptik sabun avuca alınır. Klorheksidin kullanılıyorsa bir dakika, povidon iyot kullanılıyorsa iki dakika süreyle avuç içleri ve parmak araları başta olmak üzere, eller tüm yüzey ve parmakları kapsayacak şekilde kuvvetlice ovuşturulur.
- Eller su ile iyice durulanır, durulama parmak uçlarından dirseklere doğru yapılır, parmaklar yukarı gelecek şekilde tutularak, kontamine suyun dirsekten tekrar parmak ucuna akışı önlenir.
- Eller kâğıt havlu ile kurulanır, musluk kâğıt havlu kullanılarak kapatılır.

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI TALİMATI

Doküman Kodu	SÇ.TL.003
Yayın Tarihi	12.04.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	2 / 5

4.1.3. Cerrahi El Yıkama:

- Saat, yüzük ve bileklikler çıkarılır.
- Yeteri kadar (5ml) antiseptikli (povidoniyod / klorheksidin içeren) solüsyon avuç içine alınarak tırnak uçlarından başlayarak parmak, parmak araları, el, ön kol dirsekten dört parmak yukarıya kadar 2- 6 dakika süreyle ovalanarak yıkanır.
- Günün ilk uygulamasında tırnak dipleri 30 saniye süreyle fırçalanır. Cerrahi el yıkama için antiseptikli sabun emdirilmiş tek kullanımlık sünger/fırçalar uygundur. Ara yıkamalarda iki dakika süre yeterlidir.
- Su dirseklerden aşağıya akıtılarak durulanır ve steril havluyla kurutulur.

4.1.4. Alkol Bazlı El Dezenfeksiyonu:

- Gözle görünür kir varsa eller su ve sabunla yıkanmalıdır.
- Alkol bazlı solüsyon (3-5 ml) bir avuca alınır.
- İki el birleştirilerek tüm el yüzeyi ve parmaklara temas edecek şekilde bir dakika süreyle iyice ovuşturulur ve kendi kendine kuruması beklenir

4.2 ELDİVEN KULLANIMI

4.2.1 Temel İlkeler

- Eldiven el yıkama yerine kullanılmamalıdır.
- Eldiven giymeden önce ve eldiven çıkarıldıktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır.
- Eldiven giyilmesinin, ellerin kontaminasyonuna karşı tam bir koruma sağlamadığı konusunda personel bilgilendirilmelidir.
- Eldiven giyme endikasyonu ortadan kalkar kalkmaz eldiven çıkarılmalıdır.
- Eldivenli eller yıkanmamalı, üzerine alkol bazlı el dezenfektanı uygulanmamalıdır.
- Bir hastaya bakım verdikten sonra eldiven çıkarılmalıdır.
- Aynı eldiven birden fazla hastanın bakımı için kullanılmamalıdır.
- Aynı eldivenle asla iki farklı girişimde bulunulmamalıdır.
- Eldivenler yıkanmamalı ve yeniden kullanılmamalıdır.
- Hasta bakımı sırasında, kontamine vücut bölgesinden temiz vücut bölgesine geçileceği zaman eldiven değiştirilmelidir.
- Hastaların farklı vücut bölgelerine uygulanan işlemlerde, her işlemten sonra el hijyeni sağlanmalı ve eldiven değiştirilmelidir.
- Hastadan hastaya geçerken eldiven değiştirilmelidir.
- İzole hasta odasından çıkmadan önce eldivenler dikkatli bir şekilde çıkartılmalı, el hijyeni sağlanmalı ve odada bulunan kontamine araç-gereç ve çevre yüzeylerine dokunulmamalıdır.

4.2.2. Non-Steril Eldiven Kullanılması Gereken Durumlar:

- İzolasyon uygulanmış olan hastaların odalarına girmeden önce,
- Kanla ve bütünlüğü bozulmuş cilt ya da mukozmembranlarla temas; yüksek düzeyde infeksiyöz ve tehlikeli organizmaların potansiyel varlığı ile epidemik ya da acil durumlarda; intravenöz damar yolu takılması ve çıkartılması, kan alınması, venöz hattın sonlandırılması işlemlerinde; pelvik ve vajinal muayenede; endotrakeal tüplerin açık aspirasyon işlemi gibi hastanın kan, vücut sıvı ve sekresyonları, çıkartılar ya da vücut sıvıları ile gözle görülebilir düzeyde kirlenmiş eşyalarla direkt temas gerektiren işlemlerde.
- Kusmuk içeren kabın boşaltılması, aletlerin tutulması, temizlenmesi, atıkların ellenmesi ve vücut sıvı döküntülerinin temizlenmesi gibi hastanın kan, vücut sıvı ve sekresyonları, çıkartılan ya da vücut sıvıları ile gözle görülebilir düzeyde kirlenmiş eşyalarla indirekt temas gerektiren işlemlerde,

4.2.3. Steril Eldiven Kullanılması Gereken Durumlar:

- Herhangi bir cerrahi işlem ya da vajinal doğum vb. gibi hastanın steril vücut bölgesine yapılacak girişimlerde,
- İnvaziv radyolojik işlemlerde,

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI TALİMATI

Doküman Kodu	SÇ.TL.003
Yayın Tarihi	12.04.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	3 / 5

- Santral damar yolu açılması, kateter yerleştirilmesi işlemlerinde,
- Kullanılacak malzemelerin sterilitesinin korunması gereken durumlarda,
- Total parenteralnutrisyon hazırlanmasında,
- Kemoterapötik ajanların hazırlanmasında,

4.3 YÜZ KORUYUCU, GÖZLÜK KULLANIMI:

- Entübasyon, bronkoskopi, aspirasyon gibi işlemler ile laboratuvar çalışmaları sırasında vücut sıvıları, salgılar, çıkartılar ve kan sıçrama olasılığında,
- Cerrahi girişimler esnasında vücut sıvıları, salgılar, çıkartılar, kan ve doku sıçrama olasılığında,

4.4 MASKE KULLANIMI

4.4.1. Temel İlkeler:

- Kullanılacak maskeler kişiye özel olmalıdır.
- Maskeler ıslandığında değiştirilmelidir,
- Maskenin yüze tam oturması sağlanmalıdır.
- Maske ağız ve burunu içine alacak şekilde kullanılmalıdır.

4.4.2. Cerrahi Maske:

- Cerrahi işlemler esnasında,
- Entubasyon, bronkoskopi, aspirasyon gibi işlemler sırasında vücut sıvıları, salgılar, çıkartılar ve kan sıçrama olasılığında,
- Damlacık izolasyonuendikasyonu bulunan hastalara bir metreden daha yakın mesafede yapılacak girişimler esnasında,
- Damlacık izolasyonu uygulanan hastanın transportu sırasında,

4.4.3 FFP3 Maske / N 95 Maske:

- Solunum izolasyonu gereken hasta odalarına girişte,
- Solunum izolasyonu gereken hastanın transportu sırasında,
- Kırım Kongo Kanamalı Ateşi, Kuş Gribi, Domuz Gribi tanısı alan hastaların tedavi ve bakım hizmetleri esnasında,

4.5. ÖNLÜK KULLANIMI

4.5.1. Nem bariyerli önlükler:

- Kan, vücut sıvıları, salgılar ve çıkartıların sıçraması ihtimali olan işlemler sırasında,
- Kirlenmiş cilt ya da giysi ve örtülerle teması gerektiren işlemler sırasında,
- Hasta bakımı sırasında,
- İzolasyon gerektiren hasta odalarına girişte ve bu hastaların bakımı sırasında,

4.5.2. Steril önlükler:

- Cerrahi girişimler ile kateter takılması gibi invaziv işlemler sırasında

4.6. Koruyucu ekipmanın uygun kullanımı

•Giyme sırası

- Önlük
- Maske
- Gözlük-yüz koruyucu
- Eldiven

•Çıkarma sırası

- Eldiven
- Gözlük-yüz koruyucu
- Önlük
- Maske

Eldiven çıkarılırken;

- Elin üzerinden sıyrılarak içi dışına çevrilir

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI TALİMATI

Doküman Kodu	SÇ.TL.003
Yayın Tarihi	12.04.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	4 / 5

- Diğer eldivenli el ile tutulur
 - Eldivensiz parmakla bilekten diğer eldiven sıyrılır
 - İçi dışına çevrilerek her iki eldivenden oluşan küçük bir torba şeklinde atılır
- Gözlük-yüz koruyucusu çıkarılırken;

- Eldivensiz ellerle çıkarılır
- Önlük çıkarılırken;
- Omuz kısımlarından tutulur
 - Kontamine dış yüz içe doğru çevrilir
 - Yuvarlayarak katlanır
 - Çıkarıldığında sadece temiz taraf görünmelidir

Maske çıkarılırken

- Maske bağları (önce alttaki) çözülür
- Maskenin ön yüzü kontamine olduğu için elle temas etmemelidir
- Bağlardan tutularak atılır

4.7 GÜVENLİ ENJEKSİYON UYGULAMALARI

- Tüm hastalara ait kan ve kan içeren vücut sıvıları (genitalsekresyonlar, BOS, plevra, perikard, periton, sinovyal ve amniyon sıvıları) enfekte kabul edilmelidir.
- Kanamalı ve kan yoluyla bulaşabilen hastalık tanısı alan hastalarda, olanaklar ölçüsünde korumalı enjektör ve intraketler tercih edilmelidir.
- Kullanılan enjektörlerin iğneleri, kapağı kapatılmadan kesici-delici alet kutusuna atılmalıdır. Kesici-delici alet kutuları mümkün olduğunca çalışma alanına en yakın yerde bulundurulmalıdır.

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI TALİMATI

Doküman Kodu	SÇ.TL.003
Yayın Tarihi	12.04.2016
Revizyon Numarası	0
Revizyon Tarihi	0
Sayfa No	5 / 5

4.8. BÖLÜMBAZINDA KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR

Bölüm bazında kişisel koruyucu ekipmanlar ekli listede bütün bölümlere göre düzenlenerek belirtilmiştir. İhtiyaca göre bölüm bazında kullanılan kişisel koruyucu ekipmanlar değişebilir, bu durumda birim sorumluları gerekli talebi kalite yönetim birimine iletilmelidir.

BÖLÜMLER	KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR
KLİNİKLER	Cerrahi maske ve FFP3 maskesi, koruyucu gözlük, eldiven, koruyucu önlük, el antiseptik solüsyonları, sıvı sabun, kağıt havlu,
DOĞUM HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, bone, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
AMELİYATHANE	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, galoş, bone, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
STERİLİZASYON HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ve YOĞUN BAKIM HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, bone, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
ACİL SERVİS	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
BİYOKİMYA LABORATUAR HİZMETLERİ	Cerrahi maske, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
MİKROBİYOLOJİ LABORATUAR HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, sıvı sabun, kâğıt havlu, eldiven, el antiseptiği
PATOLOJİ LABORATUAR HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, sıvı sabun, kâğıt havlu, eldiven, el antiseptiği
TRANSFÜZYON HİZMETLERİ	Cerrahi maske ve FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, sıvı sabun, kâğıt havlu, el antiseptiği
GÖRÜNTÜLEME HİZMETLERİ	Kurşun önlük, kurşun gözlük, kurşun eldiven, koruyucu paravan, tiroid koruyucu, gonad Koruyucu, dozimetre, cerrahi maske, sıvı sabun, kâğıt havlu, el antiseptiği
POLİKLİNİKLER	Koruyucu önlük, koruyucu gözlük, cerrahi maske, eldiven, sıvı sabun, kağıt havlu, el antiseptiği
ECZANE HİZMETLERİ	Cerrahi maske, eldiven, sıvı sabun, kağıt havlu, el antiseptiği
ENDOSKOPİ HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, bone, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
FİZİK TEDAVİ HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, eldiven, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
DİYALİZ HİZMETLERİ	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu
MUTFAK	Koruyucu önlük/ su geçirmez, eldiven, cerrahi maske, bone, çizme, sıvı sabun, kâğıt havlu
ÇAMAŞIRHANE	Koruyucu önlük/ su geçirmez, eldiven, cerrahi maske, bone, çizme, sıvı sabun, kâğıt havlu
MORG	Cerrahi maske, N 95 veya FFP3 maskesi, eldiven, koruyucu önlük/ su geçirmez, koruyucu gözlük, sıvı sabun, kâğıt havlu
TEKNİK HİZMETLER(ELEKTİRİK)	Elektrikçi Arık koruyucu Elbise ve Başlık, elektrikçi bareti, elektrikçi kompozit iş ayakkabısı, yalıtkan elektrikçi eldiven,şebeke gerilim kontrol dedektörü
TPN	Cerrahi maske, steril bohça, koruyucu önlük, koruyucu gözlük, eldiven, bone, sıvı sabun, el antiseptiği, kağıt havlu